

Taalbeleidsplan

Schooljaar 2025-2029

Taalbeleidsplan

“De Talenter”

Schooljaar 2025-2029

Basisschool De Talenter

Locatie onderbouw
Margrietlaan 1
7468 AN Enter
tel: 0547-381647

Locatie Bovenbouw
Dorpsstraat 129
7468 CJ Enter
tel: 0547-381647

Directie:

Chris Aben directeur
Miranda Visscher waarnemend directeur

Taalcoördinator:

Jolande de Vries

Voorwoord

Voor u ligt het taalbeleidsplan 2025-2029 van basisschool De Talenter. De Talenter is een basisschool uit Enter, die op 1 augustus 2015 is ontstaan uit de fusie tussen de St. Jozefschool en de St. Mariaschool. Basisschool De Talenter is één van de 13 scholen die zijn aangesloten bij de Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT).

Taal- en leesonderwijs neemt op De Talenter een belangrijke plaats in binnen het leerstofaanbod. Wij zijn ons ervan bewust dat het geven van effectief taal/leesonderwijs een noodzaak is. Taal gebruik je iedere dag en is nodig om te communiceren, om de wereld om je heen te ordenen en te verkennen. Waar je ook bent, je komt taal tegen. Op school, in de thuissituatie, maar ook wanneer kinderen met elkaar aan het spelen zijn. Taal is ook nodig om het onderwijs goed te kunnen volgen, een primaire voorwaarde om tot leren te komen. Taal is veel meer dan één vak op school. Op De Talenter willen we daarom ruim aandacht besteden aan de ontwikkeling van zowel de mondelinge als de schriftelijke taalvaardigheden. We willen dat kinderen actief, creatief en expressief met taal bezig kunnen zijn.

We willen het taalonderwijs op De Talenter professionaliseren, inzichtelijk maken en borgen. Dat geldt voor alle teamleden, omdat zij ook beseffen dat taal erg belangrijk is om informatie op alle vakgebieden goed over te kunnen brengen.

De taalcoördinator is verantwoordelijk voor het borgen, evalueren en uitvoeren van dit taalbeleidsplan.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Jolande de Vries
Taalcoördinator
De Talenter

Inhoudsopgave

blz.

Voorwoord	3
1. Schoolprofiel	
2. Aanleiding	5
3. Taal en leesmethodes op basisschool de Talenter	6
3.1 Methode Schatkist 3.0 en overige methodes groepen 1 en 2	7
3.2 Methode Veilig leren lezen (Kim versie) groepen 3	9
3.3 Methode Nieuw Nederlands Junior Lezen groepen 4 en 5	11
3.4 Methode Nieuw Nederlands Junior Taal groepen 4 t/m 8	12
3.5 Methode Nieuw Nederlands Junior Spelling groepen 4 t/m 8	13
4. Sterkte en zwakte analyse:	14
5. Formuleren van doelen	15
6. Vaststellen meerjaren taalbeleidsplan	18
7. Voorwaarden:	19
8. Taken van de taalcoördinator	20

1. Schoolprofiel

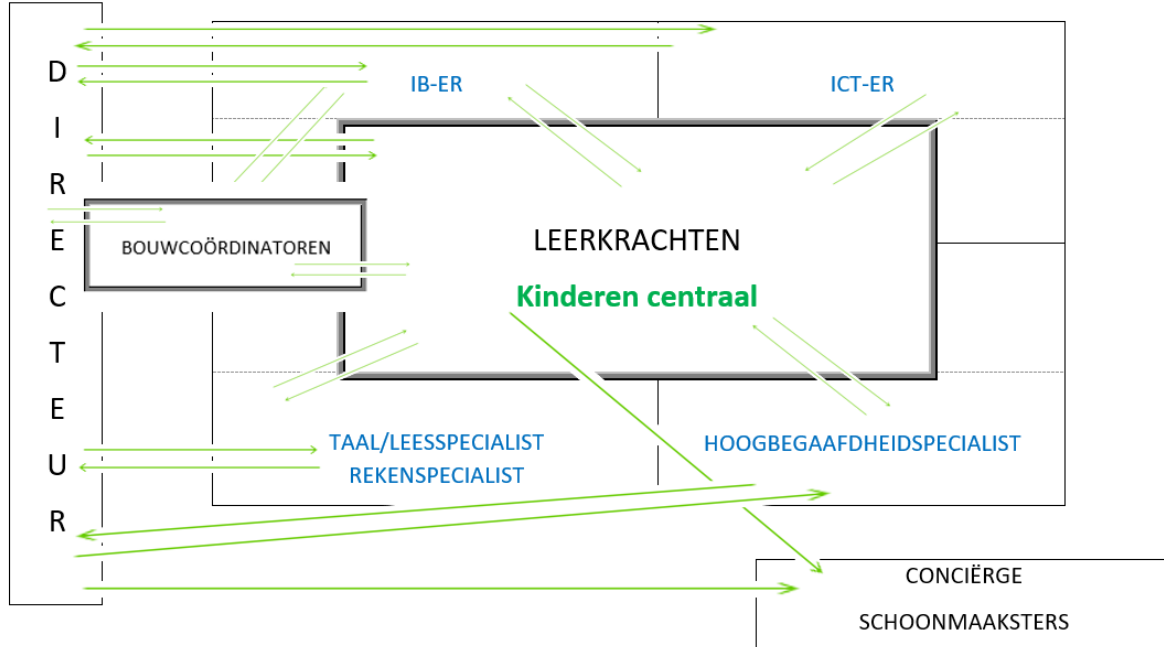
Basisschool De Talenter is één van de 13 scholen die zijn aangesloten bij de Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT).

Op De Talenter zitten ongeveer 320 kinderen. Er zijn vijftien groepen. Negen groepen op de locatie van de onderbouw en zeven groepen op de locatie van de bovenbouw. Er is een continuooster en er zijn geen combinatiegroepen. De gemiddelde groepsgrootte is 22 kinderen. Het team van De Talenter bestaat uit de directeur (Chris Aben), Intern Begeleiders (Maaïke Homan, Martine Peeze), Bovenbouw coördinator en waarnemend directeur (Miranda Visscher), Onderbouw coördinator (Kimm Spoolder), taalcoördinator (Jolande de Vries), rekencoördinatoren (Maaïke Homan, Miranda Visscher, Jolande de Vries), leerkrachten, conciërge en onderwijsondersteunend personeel.

Wij bieden kinderen onderwijs in de breedste zin van het woord en willen samen met ouders werken aan de ontwikkeling van hun kinderen, ieder vanuit de eigen discipline en verantwoordelijkheden.

Onderwijs is voortdurend in beweging en doet een beroep op de kwaliteiten en talenten van leerkrachten en leerlingen. Deze talenten en kwaliteiten zorgen ervoor dat ons onderwijs aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen. Door cyclisch te werken en een professionele houding, leren we veel van elkaar en zijn we in staat onze deskundigheid te vergroten. Wij zien de school als instituut die de mogelijkheden van het kind benut en optimaal probeert te ontwikkelen en te versterken.

Organogram De Talenter

2. Aanleiding

Taal- en leesonderwijs neemt op De Talenter een belangrijke plaats in binnen het leerstofaanbod. Wij zijn ons ervan bewust dat het geven van effectief taal/leesonderwijs een noodzaak is. Taal gebruik je iedere dag en is nodig om te communiceren, om de wereld om je heen te ordenen en te verkennen. Waar je ook bent, je komt taal tegen. Op school, in de thuissituatie, maar ook wanneer kinderen met elkaar aan het spelen zijn. Taal is ook nodig om het onderwijs goed te kunnen volgen, een primaire voorwaarde om tot leren te komen. Taal is veel meer dan één vak op school. Op De Talenter willen we daarom ruim aandacht besteden aan de ontwikkeling van zowel de mondelinge als de schriftelijke taalvaardigheden. We willen dat kinderen actief, creatief en expressief met taal bezig kunnen zijn.

Kijkend naar de resultaten van de methode onafhankelijke toetsen komen wij tot inzicht dat de laatste jaren de scores van deze toetsen afnemen. Vooral spelling is een aandachtspunt. Voor een overzicht van de huidige situatie hiervan [klik hier](#).

Op De Talenter werken we volgens het richtlijnen van EDI. Hierbij werken we in 4 fases:

- Leerkracht doet voor
- Wij doen het samen
- Jullie doen het samen
- Je doet het zelf

We willen het taal en leesonderwijs op De Talenter professionaliseren, inzichtelijk maken en borgen. Dat geldt voor alle teamleden, omdat zij ook beseffen dat taal, spelling en lezen erg belangrijk zijn. Ze zijn bereid om actief mee te bewegen in de ontwikkelingen.

Hiervan zijn wij in het schooljaar 2024-2025 gestart met een nieuwe taal en leesmethode 'Nieuw Nederlands Junior' in de groepen 3 t/m 7. In het schooljaar 2025-2026 zullen de groepen 8 ook starten.

Binnen de methode 'Nieuw Nederlands Junior' werken wij op 3 niveaus. De leerlingen waarvoor de regulier lesstof te moeilijk is, kunnen vanaf groep 5 op een eigen niveau lijn gezet worden. Daarbij volgen ze de klassikale instructie en werken vervolgens op hun eigen niveau, met eventueel extra instructie met de aangeboden leerstof.

De leerlingen die behoefte hebben aan verrijkingsstof werken naast reguliere lesstof in Meesterwerk; hiervoor krijgen ze extra instructie.

Deze extra instructie kan veelal gegeven worden door de eigen leerkracht, maar kan ook gekoppeld worden aan een IB-er, RT-er of hoogbegaafdheidsspecialist.

3. Taal en leesmethodes op basisschool de Talenter

3.1 Methodes groepen 1 en 2

Er wordt in de groepen 1 en 2 gewerkt vanuit de doelen van de leerlijnen SLO. We maken hierbij gebruik van projecten van Kleuteruniversiteit. Kleuteruniversiteit maakt thematische projecten op basis van (prenten-) boeken, in samenwerking met uitgevers van kinderboeken.

Bestaande leesmethodes missen vaak flexibiliteit. De materialen van Kleuteruniversiteit kunnen pragmatischer ingezet worden, je kunt zoeken op precies het doel of thema dat de klas op dat moment nodig heeft en daarmee inspelen op de actuele behoefte. De doelen van het lesmateriaal worden uitgebreid beschreven en sluiten aan bij de kerndoelen van het PO.

Alle Kleuteruniversiteit projecten hebben een doelenoverzicht, hierin kun je goed bekijken aan welke doelen wordt gewerkt. De doelen van de lesmaterialen worden uitgebreid beschreven en sluiten aan bij de kerndoelen van het PO. Onderwerpen worden gekozen die goed aansluiten bij de belevingswereld van jonge kinderen.

De taalactiviteiten worden meestal in de kring gedaan. Naast Kleuteruniversiteit maken de leerkrachten ook gebruik van de map “fonemisch bewustzijn” en vullen ze het aanbod aan. De leerkrachten van groep 1 en 2 werken met thema’s waarin de lesstof in een context en betekenisvol wordt aangeboden die passen bij de belevingswereld van de kinderen.

Er is een overzicht met daarop alle doelen (SLO leerlijn / doelen) die de leerkrachten van de groepen 1 en 2 per jaar aan bod laten komen. De klas is zodanig ingericht dat de werkjes, ontwikkelingsmaterialen en spelsituaties op elkaar aansluiten en passend zijn bij het thema.

De leerkrachten praten en lezen met de kinderen over allerlei onderwerpen, zodat ze veel woorden leren en bovendien goed leren spreken. In de loop van het schooljaar worden er in groep 2 klank-tekens koppelingen aangeboden. Dit verschilt per thema en dus ook per schooljaar.

Minimaal 1x per week behandelen de kleuter leerkrachten een boek om het begrijpend luisteren volgens een vaste stappen volgorde aan te bieden. Ook hebben ze minimaal 1x per week een les waarbij de woordenschat aan bod komt.

Kinderen bereiden zich spelenderwijs voor op taal en het leren lezen. Er zijn leeshoeken met een grote variatie in boeken, er is voorbereidend leesmateriaal. Verhalen vanuit de eigen fantasie zijn ook zeer belangrijk. De activiteiten zijn een goede voorbereiding op het leren lezen en schrijven in groep 3.

Grote kring

Belangrijk aandachtspunt voor de grote kring is dat de leerkracht bij activiteiten waarbij kinderen iets wordt aangeleerd (op aangepaste wijze) het directe instructiemodel toepast. Dit betekent dat er een heldere opbouw is in de activiteit:

- Introductie om de aandacht van de kinderen te trekken
- Het benoemen van het doel van de activiteit
- De leerkracht doet het voor
- De leerkracht doet het samen met de kinderen
- De leerlingen kunnen het zelf. Dit laatste kan dan ook verder worden uitgebouwd in activiteiten die tijdens de speelwerkles worden aangeboden.
 - Een samenvatting met daarin ook een terugkoppeling naar het doel van de activiteit dat aan het begin van de bijeenkomst is genoemd.

Kleine kring: Er is sprake van een intensieve interactie met en feedback door de leerkracht. Ook voor de kleine kring geldt dat het directe instructiemodel kan worden toegepast: voordoen - samendoen - zelf doen. De activiteiten in de kleine kring worden benut voor préteaching.

Speelwerkles: Bij de speelwerkles zijn de kinderen over het algemeen met zelfgekozen activiteiten bezig. Ook voor de zelfgekozen activiteiten geldt dat de leerkracht door de inrichting van de leeromgeving de regie houdt over de inhoud en de kwaliteit van de activiteiten die de kinderen uit kunnen voeren. Dit betekent dat leerkrachten ook bij zelfgekozen activiteiten richting geven, bijvoorbeeld door het aanreiken van (nieuwe) materialen, spelstimulering, voordoen of het geven van aanwijzingen.

Buitenspel/speellokaal: De waarde van met name het buitenspel is de hoge vrijheidsgraad die kinderen genieten. Dit moet natuurlijk overeind blijven. Deze spelsituaties bieden veel kansen voor taalontwikkeling. Dit zorgt voor een extra impuls gericht op taalontwikkeling.

Kleuter in Beeld

Sinds schooljaar 2023/2024 gebruiken we voor onze observaties Kleuter in Beeld van CITO. De taal-, reken- en motoriek ontwikkeling houden we bij in dit systeem. Hieronder staat een overzicht van de doelen die we per leerling volgen op het gebied van taalontwikkeling.

Taalontwikkeling	
Woordenschat	Betekenis van woorden kennen en kunnen toepassen.
Begrijpend luisteren	Begrijpen van uitleg van verhalen en opdrachten.
Gericht spreken	Over een onderwerp iets vertellen in goede zinnen.

Spontaan vertellen	Spontaan vertellen over zichzelf, hun leefwereld en hun interesses.
Klank en rijm	Rijmen en spelenderwijs bezig zijn met begin-, midden- en eindrijm.
Geheugen	Onthouden en weergeven van informatie, liedjes en versjes.
Oriëntatie op boek en verhaal	De opbouw van een boek en van een verhaal kennen.
Oriëntatie op geschreven taal	Het verschil weten tussen letters, tekens, woorden en zinnen.

3.2 Methode Veilig leren lezen (Kim versie) groepen 3

In de groepen 3 wordt gewerkt met de methode Veilig Leren Lezen (VLL) Kim versie (2014). Dit is een taal/leesmethode. In de methode vormen de klank en letter het uitgangspunt. Leerlingen leren steeds één nieuwe letter in combinatie met eerder geleerde letters. Door deze aanpak komen de kinderen sneller tot het vlot lezen van woorden, zinnen en korte teksten.

Deze methode bestaat uit 12 kernen. In kern 1 t/m 6 leren de kinderen de letters. Elke twee dagen een nieuwe letter. In kern 7 t/m 12 ligt de nadruk op woordherkenning, het correct en vlot leren lezen. Er worden langere woorden gelezen en er komt aandacht voor begrijpend lezen.

Er is een maan en een zon (voor de beter leerlingen) versie.

Verder wordt op school gewerkt met het Veilig & Vlot boekje. Dit boekje vormt een belangrijk hulpmiddel om het lezen steeds meer te automatiseren. De leerlingen oefenen de nieuwe letter steeds in wisselende combinaties met bekende letters en op verschillende woordposities. Niet alleen in losse woorden, maar ook in zinnen en korte teksten. Op de automatiseerpagina's worden de letters en woordtypen herhaald die de leerlingen al eerder hebben geleerd.

Daarnaast is er voor iedere kern ook een leesboekje, waarin de kinderen teksten lezen.

Vervolgens maken de kinderen de opdrachten in hun werkboek.

Na iedere Kern volgt er toets van technisch lezen, spelling, begrijpend lezen, woordenschat en mondelinge communicatie.

In het programma digiregie, kun je direct zien, hoe de kinderen hebben gelezen en wat hun scores zijn.

Verder zijn er nog materialen beschikbaar die deze methode aanbiedt om het taal / leesniveau te bevorderen, zoals; letterdoos, veilig gespeld en andere taal / leesspelletjes.

Computerprogramma:

Er wordt gebruik gemaakt van het ondersteunende computerprogramma van de methode 'Veilig Leren Lezen'.

Er zijn 3 onderdelen in het programma van VLL.

1. Technisch lezen en spellen, begrijpend lezen

Alle leerlingen oefenen met de letters die in de methode aan bod zijn gekomen. Na het afronden van de verplichte basisoefeningen, kunnen ze keuze-oefeningen maken. Hierin komen ook letters naar voren die de leerlingen zelf al kennen, bovenop de aangeboden letters, en met uitdagendere woordtypen (zoals woorden met medeklinkerclusters).

2. Woordenschat

In de leerlijn woordenschat oefent de leerling met woorden die passen in de context van de kern. In totaal komen zo'n 800 woorden aan bod. De leerling geeft aan welke woorden hij al kent. Het programma biedt vervolgens vooral oefeningen aan met de woorden die de leerling nog niet (voldoende) kent.

3. Leesbevordering

Het delen van leesbeleving met klasgenoten en leerkrachten stimuleert leerlingen tot meer lezen en blijven lezen. In de leerlijn leesbevordering geven leerlingen elkaar leestips, beantwoorden ze vragen over boeken en maak je gelezen boeken bespreekbaar.

Beloning

Een beloningssysteem stimuleert leerlingen om bepaalde oefeningen eerst te maken. Hiermee verdienen ze extra punten en dat verleidt hen om die eerst af te maken.

Leesturbo voor correct en vlot lezen

Leesturbo biedt extra oefenmateriaal vanaf kern 6. Met dit programma oefenen leerlingen het automatiseren van de woordherkenning. Bij elke opdracht moet de leerling een woord lezen en snel aangeven of dit een bestaand woord is of niet, óf aangeven in welke betekenis categorie het woord hoort. Doordat hij tijdens het lezen een koppeling moet maken met de betekenis van het gelezen woord, komt er een diepe verwerking van het woord tot stand.

3.3 Methode Nieuw Nederlands Junior Lezen groepen 4 en 5

In de groepen 4 en 5 gaan we werken met de methode Nieuw Nederlands Junior Lezen

In de lesmethode Nieuw Nederlands Junior Lezen gaan de leerlingen met álle aspecten van lezen aan de slag – in samenhang met andere taaldomeinen. Ook sluit het aan op de thema's die in de zaakvakken aan bod komen. Daardoor lezen je leerlingen langere tijd over een breed onderwerp, vanuit verschillende invalshoeken.

In het lesmateriaal van Nieuw Nederlands Junior Lezen komen alle vier de leerlijnen aan bod: technisch lezen, vloeiend lezen, lekker lezen en begrijpend lezen. Steeds afwisselend en goed in balans. Zodat je leerlingen vloeiend, vlot én met begrip leren lezen.

Iedere vier weken start een nieuw thema, zoals Wat stom!, Zie je dat?, Dapper! of Op reis. Elk thema bevat teksten met uiteenlopende onderwerpen als dieren, natuur, techniek of cultuur. Fictie en non-fictie wisselen elkaar af: zo lezen ze verhalen, gedichten en informatieve teksten. In totaal bevat de methode meer dan 450 fragmenten! Er is dus altijd wel een tekst die past bij wat een leerling leuk vindt.

Elke les technisch lezen sluit je af met een opdracht begrijpend en studerend lezen. Leerlingen passen op die manier wat ze leren meteen toe.

Elke week is er een aparte les begrijpend en studerend lezen, rond een rijke en authentieke tekst. In die wekelijkse les komt al het geleerde samen.

We werken met dezelfde leesstrategieën en doelen als met taal. Meer herkenning en leereffect dus.

Effectief op alle niveaus

Nieuw Nederlands Junior Lezen is er voor leerlingen op alle leesniveaus. Doordat alle kinderen, elk op het eigen niveau, aan dezelfde lesdoelen werken, kun je in de klas wel gezamenlijk over de teksten praten. Zo behoud je de interactie en het plezier in de leeslessen. Tegelijk krijgt elke leerling wel de ondersteuning óf de prikkels die het nodig heeft.

- Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, is er preteaching en de mogelijkheid voor verlengde instructie, begeleide in-oefening en herhaald lezen.
- Andere leerlingen doen mee aan alle lesfasen en maken één of twee opdrachten zelfstandig in het leerwerkboek.
- De sterke lezers kunnen direct na de instructie aan de slag in het plusboek met teksten die 2 tot 3 AVI-niveaus hoger liggen, inclusief uitdagende vragen.

Met de toetsen kun je tussendoor peilen hoe het met de voortgang van je leerlingen gaat. In Nieuw Nederlands Junior Lezen vind je daarom leestoetsen, woordtoetsen, teksttoetsen en toetsen begrijpend lezen.

3.4 Methode Nieuw Nederlands Junior Taal groepen 4 t/m 8

Leerlingen die met de nieuwe taalmethode Nieuw Nederlands Junior Taal werken, maken iedere vier weken een taalproduct. De ene keer een prentenboek, de andere keer een podcast. Ze lezen teksten, praten erover, schrijven zelf en verbeteren samen. Zo ervaren ze echt wat ze met taal kunnen doen. Met als resultaat: intrinsieke motivatie en duurzaam taalbegrip.

In Nieuw Nederlands Junior Taal worden alle taaldomeinen in samenhang aangeboden. Begrijpend lezen hoort daarom ook bij taal.

Actief én creatief aan de slag

In Nieuw Nederlands Junior Taal ervaren je leerlingen taal op veel verschillende manieren. Verschillende tekstsoorten en genres komen aan bod, in geschreven en ook in gesproken vorm. Daardoor doen kinderen meer en diepere kennis op.

Deze didactiek gaat ervan uit dat taal afhankelijk is van de context: wie gebruikt het, voor wie is het bedoeld en welke vorm heeft het? Kinderen leren op die manier hoe je taal in verschillende situaties doelgericht inzet.

In een rap bijvoorbeeld, in een reisgids of in een vlog beleven ze elk hun eigen taalavontuur. In hun eindproducten passen ze alle taalvaardigheden toe. Daardoor snappen ze beter wat het doel is van elke vaardigheid. En groeien ze. Stap voor stap, zodat leren leuk en effectief is.

De acht genres in Nieuw Nederlands Junior Taal

Effectief op alle niveaus

Nieuw Nederlands Junior Taal is er voor leerlingen op alle taalniveaus. Doordat alle kinderen, elk op het eigen niveau, aan dezelfde lesdoelen en eindproducten werken, kun je in de klas wel gezamenlijk over de teksten praten. Zo behoud je de interactie en het plezier in de taallessen. Tegelijk krijgt elke leerling wel de ondersteuning óf de prikkels die het nodig heeft.

- Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, is er preteaching en verlengde instructie. Deze leerlingen maken alle opdrachten zonder symbolen.
- De gemiddelde leerlingen maakt alle opdrachten, behalve de opdrachten voor de taalsterke leerling.
- De taalsterke leerlingen kunnen direct na de instructie aan de slag en maken alle opdrachten. De driehoek -opdracht is een opdracht die uitdaagt om echt dieper op de leesstof in te gaan.

Met het oefenboek verdiepen leerlingen hun woordenschat en taalkennis. Bij ieder blok is er een Rest Jezelf en een woordenschattoets.

3.5 Methode Nieuw Nederlands Junior Spelling groepen 4 t/m 8

Leren spellen gaat in de lesmethode Nieuw Nederlands Junior Spelling stap voor stap, zodat spelling leuk wordt! Uniek aan de methode is dat je leerlingen hulp krijgen van uitlegfilmpjes, gebaseerd op 'auditieve didactiek'. Ze luisteren naar klanken, die ze daarna vertalen naar letters. De methode zit bovendien boordevol handvatten om je leerlingen op eigen niveau te laten werken. Spelling is nog nooit zo makkelijk en leuk geweest met de methode Nieuw Nederlands Junior Spelling voor het basisonderwijs. Doordat je het makkelijk aanpast op het niveau van je leerlingen, help je ze elk het beste uit zichzelf te halen.

Effectief op alle niveaus

- De basisinstructie vul je makkelijk aan met verlengde instructie, extra oefeningen, spelenderwijs oefenen in Junior Cloud Trainer en preteaching.
- Elke derde les is er een groot dictee, met foutenanalyse. Dat geeft je een goed beeld van de voortgang van je leerlingen per categorie én van het leerproces.
- Bij iedere les is er een plusopdracht voor leerlingen die 80% of hoger scoren. Je krijgt bovendien extra houvast om je les zo op te bouwen dat je van het samen doen stapsgewijs naar steeds meer zelfstandig werken gaat. Je hoeft je lessen niet te 'verarmen' voor de leerlingen die minder hard gaan. Zo houd je het voor alle leerlingen leuk en afwisselend!

De spellingcategorieën hebben eigen plaatjes en voorbeeldwoorden. Je leerlingen combineren zo hun auditieve en visuele geheugen. Dat geeft herkenning en extra leereffect. In werkwoordspelling zien je leerlingen in handige schema's de stappen die ze doorlopen. Zo maken ze zich de stappen beter eigen én kunnen ze die effectiever toepassen.

De leerlingen die moeite hebben met spelling, kunnen gebruik maken van 'spellingoefenen.nl'.

Bovenaan kiezen voor het kopje 'oefenen' (en niet voor dictee). Je kunt dan kiezen voor woordpakketten (Nieuw Nederlands junior staat er al in!)

Dan komt het woord eerst in beeld, de leerling moet het eerst zelf opschrijven (motorische handeling) op een blad, schrift, wisbordje en dan het woord pas typen. Dan wordt het woordbeeld nog beter ingeprent.

4. Sterkte en zwakte analyse:

STERKE KANTEN Nieuwe methode: “Nieuw Nederlands Junior”. Aan het begin van elke dag lezen de kinderen 30 minuten. Groepen 4 & 5 lezen met behulp van methode Nieuw Nederlands Junior lezen. Voldoende tijd voor taal , spelling en leesonderwijs. Leerlingen en leerkrachten ervaren plezier in lesgeven. Flexibel, betrokken en professioneel team. De CITO en methode worden geanalyseerd en gebruikt voor het leerproces. Bij uitval van leerlingen wordt teruggegrepen naar stof die de leerling wel beheerst, vanuit daar wordt verder gebouwd. Voor de taalsterke leerling is er verdiepende stof.	ZWAKKE KANTEN Niet iedereen past de EDI manier toe bij de taal en spellinglessen. De leerkrachten hebben niet altijd zicht op de leerlijn van hun groep en/of naaste groepen. De leerkrachten vinden het lastig om indien nodig van de methode af te wijken. Het taalonderwijs in groep 1-2 wijkt af van het onderwijs in de overige groepen. Het beoordelen van het eindproduct is voor elke leerkracht anders.
KANSEN Toename van expertise en deskundigheid binnen het team.	BEDREIGINGEN Mindere CITO scores voornamelijk bij Spelling en DMT. Lagere scores op methode gebonden toetsen. Leerkrachten die ‘bang’ zijn voor extra werkdruk.

5. Formuleren van doelen:

Basisschool De Talenter is zich ervan bewust dat het stellen van hoge (tussen)doelen cruciaal is voor het leren van kinderen. Omdat leesontwikkeling erg belangrijk is, worden daar als eerste doelen geformuleerd, omdat dan duidelijk wordt of kinderen zich in de gewenste richting ontwikkelen en of de gestelde doelen worden bereikt.

Basisschool De Talenter streeft ernaar dat bij de CITO afnames minimaal I en II 45% wordt gescoord, in III 35% en IV en V 20%. Ook als de CITO afnames I en II en III samen 80% zijn, is het akkoord. Deze doelen zijn door de directie in overleg met de leerkrachten gesteld om een zo hoog mogelijk niveau te bereiken.

	De kwaliteit van de doelen (groepen 1 en 2) blijven bewaken
Specifiek	<ul style="list-style-type: none"> ☐ De leerkrachten van de groepen 1 en 2 gaan werken met de nieuwe SLO doelen voor de kleuters. Zie bijlage ☐ De scores van de observatielijsten van Kleuter in Beeld ☐ De begeleiding van zorgleerlingen in alle groepen gelijk behandelen.
Meetbaar	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Collegiale consultatie door de intern begeleider. ☐ CITO toetsen Taal voor kleuters, waarbij het streven is dat minimaal I en II 45% wordt gescoord, in III 35% en IV en V 20%.
Acceptabel	Het verbeteren van de kwaliteit van beginnende geletterdheid, waardoor de opbrengsten verhoogd kunnen worden en er een goede basis wordt gelegd voor het aanvankelijk, technisch en begrijpend lezen.
Realistisch	De leerkrachten werken met de nieuwe doelen en gaan samen kijken naar een nieuw instrument om kleuters beter te volgen.
Tijdgebonden	Schooljaar 2024-2025

	De kwaliteit van het (voortgezet) technisch lezen blijven bewaken.
Specifiek	<ul style="list-style-type: none"> De CITO scores van AVI / DMT voldoen aan de schoolnorm <p>De herfst, winter, lente, zomersignalering worden voldoende (conform de schooldoelen) gemaakt .</p> <p>Elke dag 30 minuten stillezen.</p> <p>De groepen 4 & 5 gaan werken met de methode Nieuw Nederlands Junior Lezen.</p> <p>De leerkrachten gaan meer voorlezen.</p>
Meetbaar	<p>CITO toetsen AVI / DMT, waarbij het streven is dat minimaal I en II 45% wordt gescoord, in III 35% en IV en V 20%.</p> <p>Herfst, winter, lente, zomersignalering om voortgang te volgen.</p> <p>Rooster bekijken van alle groepen om te kijken of er voldoende tijd is ingeruimd voor het stillezen en het voorlezen.</p>
Acceptabel	Het verbeteren van de kwaliteit van het aanvankelijk lezen, waardoor de opbrengsten verhoogd kunnen worden.
Realistisch	Er zal tijd vrijgemaakt moeten worden om aan zorgleerlingen extra tijd beschikbaar te stellen om het leesniveau op een hoger niveau te krijgen. Ook zal tijd vrijgemaakt moeten worden voor het voorlezen. Op de gele kaart (in groepsmap) zijn de doelen zo uitgewerkt dat men door middel van methode gebonden toetsten (herfst, winter, lente en zomersignalering) en CITO de vooruitgang van de kinderen kan monitoren.
Tijdgebonden	Schooljaar 2024-2025, schooljaar 2025-2026, schooljaar 2026-2027, schooljaar 2027-2028.

	De kwaliteit van begrijpend lezen bevorderen.
Specifiek	Dit schooljaar is er een nieuwe methode voor taal, spelling en lezen aangeschaft. Hierin zit het begrijpend lezen erbij in. De kinderen oefenen met Junior Einstein , om de vraagstelling van CITO te oefenen. De CITO scores van begrijpend lezen voldoen aan de schoolnorm.
Meetbaar	CITO toetsen begrijpend lezen, waarbij het streven is dat minimaal I en II 45% wordt gescoord, in III 35% en IV en V 20%.
Acceptabel	Het verbeteren van de kwaliteit van de begrijpend leeslessen, waardoor de opbrengsten verhoogd kunnen worden.
Realistisch	Op de gele kaart (in groepsmap) zijn de doelen van begrijpend lezen zo uitgewerkt dat je door middel van methode gebonden toetsen en CITO de vooruitgang van de kinderen kunt monitoren.
Tijdgebonden	Schooljaar 2024-2025, schooljaar 2025-2026, schooljaar 2026-2027, schooljaar 2027-2028.

	De kwaliteit van taal en spelling bevorderen.
Specifiek	Er is net een nieuwe methode voor taal & spelling aangeschaft "Nieuw Nederlands Junior" De CITO scores van spelling voldoen aan de schoolnorm.
Meetbaar	CITO toetsen spelling, waarbij het streven is dat minimaal I en II 45% wordt gescoord, in III 35% en IV en V 20%.
Acceptabel	Het verbeteren van de kwaliteit van de taal en spellinglessen, waardoor de opbrengsten verhoogd kunnen worden.
Realistisch	Op de gele kaart (in groepsmap) zijn de doelen van spelling zo uitgewerkt dat je door middel van methode gebonden toetsen en CITO de vooruitgang van de kinderen kunt monitoren.
Tijdgebonden	Schooljaar 2024-2025, schooljaar 2025-2026, schooljaar 2026-2027, schooljaar 2027-2028.

6. Vaststellen meerjaren taalbeleidsplan

Schooljaren 2021-2025						
Activiteit/ doel	Jaar 1 2024- 2025	Jaar 2 2025- 2026	Jaar 3 2026- 2027	Jaar 4 2028- 2029	Betrokkenen en hun taak	Verantwoordelijke
Doelen voor de kleuters opstellen.	X	X			Kleuterleerkrachten IB'er onderbouw Onderbouw- coördinator	IB'er onderbouw Onderbouw- coördinator
Evalueren checklist voor de kleuters.		X			Kleuterleerkrachten IB'er onderbouw Onderbouw- coördinator	IB'er onderbouw Onderbouw- coördinator
Lesgeven volgens EDI (Expliciete Directe Instructie)	X	X	X	X	Leerkrachten	Werkgroep EDI
Leesplezier bevorderen	X	X	X	X	Leerkrachten	Taalcoördinator
Meer tijd inruimen voor voorlezen. Afstemmen tijd stillezen	X	X	X	X	Leerkrachten groepen 3 t/m 8	Taalcoördinator
Evalueren methode "Nieuw Nederlands Junior" (Taal- Spelling- Lezen)		X	X		Leerkrachten groepen 4 t/m 8	Taalcoördinator Taalwerkgroep
CITO toetsen afnemen	X	X	X	X	Leerkrachten	Leerkrachten
Evalueren / bijstellen Gele kaart groepen 1 t/m 8	X	X	X	X	Leerkrachten	Intern begeleiders
Afnemen signalering herfst (kern 3), winter (kern 6), lente (kern 8), zomer (kern 11)	X	X	X	X	Leerkrachten groepen 3	Intern begeleiders

7. Voorwaarden:

Om op de juiste manier te kunnen werken met de gekozen taal en leesmethode 'Nieuw Nederlands Junior' in de groepen 4 t/m 8, zal er in de groepen 1, 2 en 3 gewerkt moeten worden aan de voorbereide taal en leesdoelen.

Bouw:

Bouw! is een preventief programma dat leerlingen ondersteunt bij beginnende geletterdheid en leren lezen. Het programma geeft inzicht in alfabetische principes als de klank-tekenkoppeling en draagt bij aan de ontwikkeling van het fonemisch bewustzijn. Bouw wordt ingezet in de groepen 2 (halverwege), 3 en 4.

Wanneer blijkt dat een leerling niet voldoende heeft aan het basisprogramma dan kan deze (vanaf groep 4) worden uitgebreid met het maken van de driehoek opdrachten. Dit gebeurt altijd in overleg tussen leerkracht en IB-er.

Dyslexie:

Wanneer iemand dyslexie heeft, is er sprake van een ernstige achterstand op het gebied van lezen en spelling in vergelijking tot leeftijdgenoten. De achterstand moet hardnekkig zijn. Dit betekent dat ook met extra ondersteuning en oefenen het lezen en/of spelling moeizaam blijft gaan.

Zie dyslexieprotocol ([klik hier](#))

Taken van de taalcoördinator

De taalcoördinator is op basisschool De Talenter de centrale persoon bij het doorvoeren van vernieuwingen en verbeteringen op het gebied van het taalonderwijs. De taalcoördinator zet taal doorlopend op de agenda van de school. Dat betekent dat de taalcoördinator met de leerkrachten van de school en in overleg met de directie stapsgewijs die verbeteringen gaat invoeren die ertoe leiden dat:

- De resultaten op het gebied van taalonderwijs op de basisschool vooruit gaan.
- In het bijzonder de leesvaardigheid, mondelinge en schriftelijke productieve taalvaardigheid van leerlingen verbetert.

Algemene taken van de taalcoördinator

Heeft aantoonbare interesse in taal en in het taalonderwijs en voelt zich betrokken bij de huidige vernieuwingen.

- Heeft de intentie om het taalonderwijs aan te passen aan de specifieke behoeften van ieder kind.
- Stelt belang in het ondersteunen en coachen van leerkrachten en geniet het vertrouwen van zijn/haar teamgenoten. Stimuleert collega's en leerlingen.
- Kent de eigen school van binnenuit en is op de hoogte van de sterke en zwakke kanten op het gebied van taalonderwijs.
- Kan de teamleden inschatten op hun kwaliteit en hen begeleiden bij het invoeren van veranderingen.
- Is zich ervan bewust dat taalontwikkeling bij leerlingen een doorgaande ontwikkeling is. Ook het voorschoolse traject is voor de basisschool van groot belang, evenals de aansluiting op het vervolgonderwijs.

Specificaties

De taalcoördinator heeft specifieke competenties op het gebied van:

- interactief taalonderwijs
- taalbeleid
- coaching en begeleiding

Interactief taalonderwijs

Interactief taalonderwijs gaat om het vergroten van de grammaticale, tekstuele, communicatieve, strategische en sociolinguïstische competentie van de leerlingen. Taalleren wordt bevorderd door de *sociale (sociale interactie)*, *betekenisvolle (rijke en realistische context)* en *strategische (kennis en vaardigheden overdragen)* aspecten in het onderwijs met elkaar verbinden.

De volgende competenties worden van de taalcoördinator verwacht:

- Is zich bewust dat taal als communicatiemiddel in alle vakken speelt.
- Heeft kennis van het concept interactief taalonderwijs en kan taalonderwijs op de eigen school in samenwerking met het team vanuit deze kennis vormgeven.
- Kent de mogelijkheden om de functionele taalvaardigheid van de leerlingen op de eigen school te vergroten.
- Is op de hoogte van de bestaande leer- en toetsmiddelen op het gebied van taalonderwijs en weet deze te plaatsen ten opzichte van de visie en populatie van de eigen school.

- Heeft een open oog voor de leermogelijkheden die de omgeving biedt.
- Is in staat specifieke problemen van alle leerlingen in kaart te brengen en interventies te initiëren om deze leerlingen optimaal te begeleiden.

Taalbeleid

Taalbeleid analyseert goede en minder goede aspecten van (taal)onderwijs en leidt tot maatregelen tot verbetering.

Van de taalcoördinator worden op dit gebied de volgende competenties verwacht:

- Heeft overzicht over het taalonderwijs op de eigen school en kent de zwakke en sterke kanten hiervan.
- Toetst adequaat en weet de verkregen gegevens beleidsmatig te vertalen.
- Kan taalleerlijnen afstemmen op (tussen)doelen en ze op adequate manier uitzetten over de verschillende bouwen in de eigen school in samenwerking met het zorgteam van de school.
- Is op de hoogte van de verschillende nascholingsmogelijkheden op het gebied van taalonderwijs en informeert de teamleden op adequate manier over deze mogelijkheden.
- Kan de uitgangspunten van strategisch schoolbeleid toepassen op het gebied van taalonderwijs.
- Is in staat op de eigen school een taalwerkgroep te vormen en kan daar in overleg met de schoolleiding op een functionele en inspirerende manier leiding aan geven.

Coaching en begeleiding

Vanuit de visie op (taal)onderwijs analyseert de taalcoördinator de huidige situatie, geeft hij/zij impulsen aan het beleid en begeleidt hij/zij zijn collega's bij het verbeterings- en veranderingsproces.

Van de taalcoördinator worden op dit gebied de volgende competenties verwacht:

- Is in staat een visie op taalonderwijs (op de eigen school) te ontwikkelen in samenspraak met de schoolleiding en het schoolteam.
- Heeft inzicht in verschillende fasen van een onderwijsvernieuwingsproces en is in staat de teamleden op een inspirerende en enthousiasmerende manier te begeleiden bij het vernieuwen en verbeteren van het taalonderwijs.
- Stimuleert vanuit zijn eigen reflectieve attitude zijn collega's tot reflectie op het taalonderwijs.
- Is in staat de taalontwikkelingsprocessen effectief te monitoren samen met de leerkrachten en van daaruit verbeteringen te initiëren.
- Is in staat de leerkrachten bij het werk in de groep te observeren en duidelijke en opbouwende feedback te geven.
- Is in staat in samenwerking met de IB'ers van de school de specifieke eisen van leerlingen in de schoolpopulatie op het gebied van taalonderwijs te herkennen en zo nodig adequate hulp of verwijzing hiervoor op te zetten.